

EEN HYGIËNISCH EN ECONOMISCH VERBETERDE
VERWERKING VAN ADHESEAL

DOOR C. P. D. CLAESSENS

Adheseal wordt momenteel in brede kringen beschouwd als het meest geschikte materiaal voor functionele afdrukken in individuele lepels voor volle boven- en speciaal onderprothesen. Mijn bezwaren ertegen zijn niet zozeer de hoge prijs (f 47.50 per pannetje, geschikt voor meerdere afdrukken), maar wel dat, nadat de lepel bij een patiënt herhaalde malen in de mond gebracht en opnieuw met het penseeltje adheseal erop gestreken is, het voor een volgende patiënt eigenlijk een onhygiënische behandeling wordt, wanneer met hetzelfde penseel en materiaal voortgegaan wordt, zonder deze op een of andere manier te kunnen desinfecteren. Daarbij moet het adheseal volgens de gebruiksaanwijzing van de fabrikant wel vloeibaar, maar niet te hoog verhit worden, daar dan zijn specifieke eigenschappen verloren gaan.

Bij informatie mijnerzijds bleek dat zowel rose- als groene adheseal ook als losse vulling te verkrijgen is: het eerste à f 21.25, het tweede à f 7.25. Een klein reken-sommetje leert, dat wij voor het blikken pannetje, penseel, gebruiksaanwijzing en verpakking zonder de rose vulling dan f 26.25 betalen, wat mijns inziens rijkelijk veel is.

Tegenwoordig ga ik als volgt te werk:

Een afgekoelde glasplaat wordt met water nat gemaakt, nadat tevoren enkele druppels lodaline of een andere „wetting agent” hierop gebracht zijn. (Dit om de oppervlaktespanning van het water te breken, waardoor het zich gemakkelijker en gelijkmatiger verspreidt).

Het adheseal wordt voorzichtig verwarmd tot alles vloeibaar is en dan in een dunne laag over de glasplaat gegoten. Terwijl het onderste deel van de laag onmiddellijk stolt, blijft het bovenste deel kneedbaar en kunnen er met een telkens in een glas koud water gedompeld mes evenwijdige groeven getrokken worden op een onderlinge afstand van ongeveer 1 cm, zowel horizontaal als vertikaal. Na afkoeling kan het materiaal in koud water van de glasplaat verwijderd en in een hondertal tabletjes van 1 cm² gebroken worden, welke in een plastic doos met water op een koele plaats bewaard worden.

Het oorspronkelijk bijgeleverde blikken pannetje vind ik te dun: er kan bij het verwarmen plaatselijk oververhitting ontstaan, speciaal op bodem en zijwand. Bovendien koelt het adheseal door de dunne wanden van het blik te snel af of wordt te hoog verhit. Daarom heb ik teruggegrepen naar het oude ver-

trouwde gietijzeren pannetje, dat wij in onze eerste jaren gebruikten om melotte te smelten.

Boven de bunsenbrander wordt een driepoot gezet, daarop een vlamverdeler zoals de moderne huisvrouw gebruikt in plaats van het asbestplaatje om aanbranden van het eten te voorkomen. Hierop wordt het gietijzeren melottepannetje geplaatst waarin een tiental tabletjes adheseal. Even voordat deze beginnen te smelten kan het eventueel aanwezige water afgeschonken worden en de vlam iets lager gesteld. Door de grotere massa ijzer heeft men een veel constanter temperatuur en weet men spoedig welke hoogte de vlam moet hebben om de juiste consistentie van het adheseal te krijgen en behouden. Begint het adheseal in het pannetje op te raken, dan geven enkele nieuwe tabletjes uitkomst, daar zij door hun geringe dikte vrijwel onmiddellijk smelten. Met enige routine blijkt, dat bij het beëindigen van de afdruk ook vrijwel geen adheseal meer in het pannetje is. Met een propje papier worden eventuele resten verwijderd, met een in benzine gedrenkte prop watten het pannetje van binnen en buiten gereinigd en op de normale wijze gedesinfecteerd.

Varkensharen penseeltjes zijn bij de drogist à 18 cents verkrijgbaar; persoonlijk knip ik $1/3$ van de haren af, waardoor er beter mee gemanipuleerd kan worden en snijd ook $1/3$ van de steel, zodat hij niet zo makkelijk uit het melottepannetje kan kippen. Na beëindiging van de afdruk wordt hij (het penseel) weggegooid.

Wordt de afdruk niet direct uitgegoten, dan wordt hij met het adheseal naar boven in een plastic doos met deksel geplaatst, en enige bevroren ijskogels toegevoegd. Dit zijn met een vloeistof gevulde en hermetisch gesloten plastic balletjes, welke bij het koellichaam van de ijskast tot bevroren gebracht worden; zij zijn eigenlijk bedoeld om alcoholische dranken te koelen, zonder deze, in tegenstelling met blokjes ijs, te verdunnen. Hierdoor voorkomt men, dat het adheseal, dat reeds bij 20° C. gaat kleven, gedurende het transport vervormt, terwijl bij gewone ijskoeling het smeltend ijswater een natte en lekkende boel geeft.

Op het palatum bevindt zich steeds een meer of minder dikke laag slijm, welke geproduceerd wordt door de glandulae palatinae. Worden nu afdrukken genomen, dan treedt door de braakreflex een verhoogde afscheiding van slijm en speeksel op. Bij gipsafdrukken wordt dit slijm gedeeltelijk door het gips opgezogen. Bij afdrukken met materialen op alginaten-, siliconen- of thiocol-basis, alsook bij adheseal is dit niet het geval, waardoor dus eigenlijk een onnauwkeurige afdruk verkregen wordt. Door een sterk uitgewerkte Ah-lijn wordt dit weliswaar enigszins weer opgeheven, maar bij partiële afdrukken is het vaak de oorzaak van slecht passende prothesen.

Door ERICH KORN werd „Keron” samengesteld; 2 tot 3 opgehoopte mondspiegels van dezesstof wordt in een glas warm water opgelost en de patiënt verzocht hiermede vlak voor het afdrukken gedurende 3 minuten te gorgelen en spoelen.

Door dit „Keron” wordt niet alleen de braakreflex verminderd en de slijmlaag verwijderd, maar ook de functie der glandulae palatinae en productie van speekselsecretie gedurende korte tijd geremd.

Men zal wel bemerken, dat de verwijdering van de afdruk uit de mond nu iets moeilijker gaat, maar dit is een bewijs te meer voor de betere pasvorm van het a.s. werkstuk. Niet alleen bij afdrukken van volle en partiële prothesen, maar ook voor inlays en kroon- en brugwerk wordt het „Keron” door mij met voldoening toegepast.

Samenvatting:

Omdat adhesion na éénmaal gebruik niet te desinfecteren is, wordt een methode aangegeven om een verpakking in kleinere porties te verdelen, waardoor een hygiënischer verwerking bereikt wordt en het materiaal minder „vermoeid” raakt.

Tevens wordt de aandacht gevestigd op „Keron”-spoeling, welke de slijmlaag in de mond verwijdert, waardoor scherpere afdrukken verkregen worden.